

Slovo starostky

Vážení spoluobčané,

zdravím Vás v adventním čase v posledním měsíci tohoto roku. Advent jsme s dětmi zahájili první adventní neděli společným tvořením vánočních dekorací a prožili jsme spolu příjemné a klidné nedělní odpoledne. Nyní přejdu ke shrnutí záležitostí od října do listopadu, kdy proběhly volby do zastupitelstva naší obce. Při psaní minulého zpravodaje jsem poděkovala bývalým členům zastupitelstva a nyní mohu představit nově zvolené členy zastupitelstva po podzimních volbách. Na ustavujícím zasedání, které se konalo 31. 10. 2018, složili zastupitelé slib, proběhla volba starosty, místostarosty, předsedů a členů jednotlivých výborů:

Jitka Točková, starostka obce

Vlasta Mikelová, místostarostka obce

Vojtěch Přerovský, předseda finančního výboru (členové: Tomáš Bublík, Jan Čevela)

Lukáš Snopek, předseda kontrolního výboru (členové: Lucie Špičáková, Jiří Janovác)

Tomáš Bublík, předseda výboru pro životní prostředí (členové: Petr Kromka, Vojtěch Přerovský)

Miroslav Slavík, předseda stavebního výboru (členové: Stanislav Daněk, Petr Hollý)

Petr Hollý, předseda výboru pro kulturu a sport (členové: Miroslav Slavík - KPS, Michal Janovác - SDH, Alena Hábllová - CK, Libuše Burdová - MK, Jana Stránská - ZŠ, Marie Úrichová - MŠ).

Na ustavujícím zasedání byly dále schváleny odměny za výkon funkce zastupitelů, určen zastupitel pro územní plánování a delegát na valných hromadách ve společnostech, kde má obec majetkovou účast.

Nyní je před námi čtyřleté období, ve kterém nás čeká spousta úkolů. Z těch rozpracovaných v letošním roce je to dokončení rekonstrukce budovy bývalé školy, výběrové řízení na pokračování výstavby chodníku na Dolinu, dokončení stavby altánu s ohništěm u rozhledny, zadání zpracování změny č. 2 územního plánu obce, rozšíření vodovodu, přeložka rozvodu elektřiny a další. Z nových záležitostí pak vyřešení parkovacích ploch, rozšíření cyklostezky a turistických tras, odpady, úprava sběrných míst, využití obecních pozemků na výsadbu zeleně, úprava obecních cest atd. Je to výčet jen několika témat, které jsou před námi vzhledem k tomu, že práci na rozvoji naší obce je třeba dělat postupně a zabere delší čas. Naším společným cílem je zabezpečit bezproblémový chod obce. Z neméně důležitých záležitostí je také samotný život v obci, kdy se společně můžeme setkávat na různých zajímavých akcích, které se zde konají. Ať už z oblasti kultury, sportu anebo zábavy. Každý si může vybrat podle svých zájmů a možností. Těším se na společné setkávání s Vámi všemi, milí spoluobčané.

Závěrem chci všem popřát krásné prožití svátků vánočních a vše dobré v roce 2019.

Jitka Točková

VÝROČÍ REPUBLIKY

Desítky spoluobčanů zaplnily v neděli 28. října po skončení mše svaté náves naší obce, kde se konala malá slavnost k tomuto významnému dnu. Uvítacího projevu se ujala starostka obce a Otec Ladislav.

Poté došlo na vysazení lípy, která bude poselstvím k 100. výročí vzniku České republiky, jako živý symbol naší historie. Vše se uskutečnilo za hudebního doprovodu, kde jsme si zazpívali oblíbenou Masarykovu píseň Ach synku, synku. Zastupitelé obce zajistili pro zúčastněné drobné občerstvení. Slavnost byla ukončena posvěcením stromu.

Vlasta Mikelová

SALAŠSKÁ DRAKIÁDA

V sobotu 10. listopadu uspořádala parta místních nadšenců první ročník drakiády.

Akce se uskutečnila na rozhledně a přilákala na 30 místních, ale i několik přespolních dětí a dospělých. Počasí vyšlo daleko líp, než jsme si mohli přát. Silný vítr v jednu chvíli držel na obloze desítku draků a krásné slunečné odpoledne navodilo tu pravou podzimní atmosféru.

Pro všechny bylo připraveno menší občerstvení a děti na závěr dostaly za odměnu sladkou medaili. Drakiáda se určitě podařila a myslím, že tato akce v naší obce jistě chyběla. V příštím roce se můžeme těšit na další ročník. *Vojtěch Přerovský*

ADVENTNÍ TVOŘENÍ

V neděli 1.12.2018 měly salašské děti možnost přivítat advent na již každoročním adventním tvoření v zasedací místnosti obecního úřadu. Mohly si zde vytvořit papírové

andělíčky, z přírodních materiálů hvězdy nebo také dekorativní sněhuláky, a naladit se tak na blížící se Vánoce. Všem dětem se vánoční výrobky povedly a nezbývá tak již jen čekat, jaké ostatní dárky Ježíšek nadělí. Ten první v podobě poukázky do aquaparku v Uherském Hradišti obdržely od zastupitelů a doufáme, že udělal dětem radost. Poděkování patří nejen dětem, které přišly na tvoření, ale také maminkám, které se podílely na přípravě. Závěrem přejeme krásné prožití vánočních svátku a bohatého ježíška. *Vlasta Mikelová*

CK SALAŠ

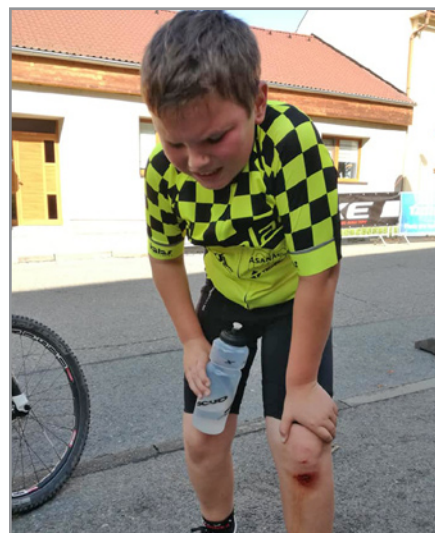
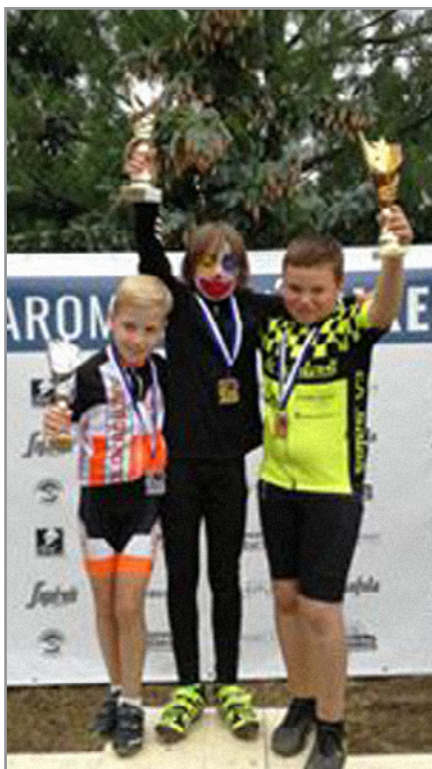
Zimní čas je tu, a s ním i příprava na následující sezónu. Ještě než se ale začneme soustředit na zimní přípravu, běhání a najždění objemových kilometrů, je potřeba zmínit úspěchy, jež nás provázely na konci sezóny. Za příkladnou reprezentaci je potřeba pochválit Matěje Špičáka, který bojoval hned na několika závodech. Nejvíce zabodoval na závodě ve Starém Městě – „Staroměstský bajker“. Závod konaný 1.9. je jeden z posledních, kdy už je sil velmi málo. Matěj ale nezaváhal – ze závodů odchází s druhým místem. Do budoucna z něj bude určitě skvělý mladý závodník. Děkujeme a blahopřejeme!

Momentálně zvažujeme přesun našeho cyklozávodu do jarních dní – a to především kvůli přemíře akcí v měsíci srpnu. Za případné názory budeme jedině rádi.

Zároveň bychom, tímto posledním příspěvkem v tomto roce, chtěli poděkovat všem sponzorům, dobrovolníkům a pomocníkům. Nejen za jejich finanční dary či obětovaný volný čas, ale i za jejich rady a názory. Přejeme

klidný vánoční čas Vám i Vaším rodinám. Do nového roku se budeme těšit na nově, nejen cyklistické, úspěchy.

Alena Háblová

SDH SALAŠ

Vážení spoluobčané, dovolte mi uzavřít velmi nabitý rok 2018. Od posledního vydání zpravodaje se již příliš událostí a akcí neodehrálo. Jednou z významných však bylo slavnostní shromáždění sboru při příležitosti oslav 100. výročí založení Československa. Při této příležitosti byly předány pamětní listy a medaile členům a podporovatelům sboru dobrovolných hasičů. Ve dnech 17. a 18. listopadu proběhlo v lesním penzionu Bunč školení vedoucích mládeže, kdy se zúčastnili dva vedoucí z SDH Salaš, a to Jaroslav Špičák ml. a Lukáš Snopek. Zde prohloubili své znalosti v oboru psychologie a komunikaci s dětmi. Následně byl sestaven kalendář soutěží a odsouhlasen termín pro tradiční soutěž mladých hasičů na Salaši, konkrétně 15. 6. 2019. Jednou

z dalších aktivit v posledních dnech byla pomoc při instalaci vánočního osvětlení v obci. V mrazivém sobotním dopoledne nás zastihla i sněhová nadílka, ale vše jsme zdárně zvládli. Mikulášská obchůzka je tradiční akcí pro naše hasiče. V letošním roce musíme podotknout, že v naší obci bydlí jen hodně dětí. Věříme, že se tato situace v příštím roce změní a Mikuláš spolu s jeho družinou bude mít více práce. Srdečně bych rád pozval všechny občany na nejbližší události, které budeme pořádat. Jedná se především o tradiční fašankovou obchůzku, která proběhne 2. března 2019 a o týden později následuje hasičský ples, snad také pochováme basu, 9. 3. 2019. Závěrem bych chtěl popřát všem občanům Salaše krásné prožití svátků vánočních a do nového roku jen to nejlepší.

Ing. Lukáš Snopek

JEDNOTKA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ SALAŠ

Jednotka SDH Salaš pomalu ale jistě zvyšuje svoji aktivitu v požární ochraně naší obce. Byly zakoupeny nové svítilny na přilby, osvětlovací reflektory k elektrocentrále pro případ nočních mimořádných událostí a teleskopický žebřík. V letošním roce jsme vyjeli ke čtyřem událostem a to k záchraně uvízlé kozy z rozhledny, pátrání po pohřešované seniorce v okolí Buchlovic, odstranění spadlých stromů na komunikaci mezi hřištěm a rybníkem a k požáru traktorové sekačky u rozhledny. Naši připravenost jsme si vyzkoušeli také v půli listopadu při prověřovacím cvičení, kdy byl vyhlášen výjezd do obecního lesa k záchraně člověka zavaleného stromem. Prověřili jsme si akceschopnost, dostupnost naší techniky v terénu, komunikaci s operačním střediskem, základy

první pomoci a transport zraněné osoby v těžkém terénu. Ovšem je stále na čem pracovat.

Dále usilovně pracujeme na vylepšení jednoho z našich výjezdových vozidel, do kterého svépomocí vyrábíme vnitřní vestavbu na techniku a potřebný materiál pro rychlý a bezpečný zásah při mimořádných událostech.

Někteří členové jednotky si rozšířili své znalosti a funkce. Jaroslav Špičák ml. získal funkci strojníka a Michal Janováč absolvoval třídní kurz velitele jednotky. Naše jednotka se bude dále zdokonalovat. Momentálně je v plánu výcvik práce ve výškách a nad volnou hloubkou pomocí slaňování a jištění a záchrana osob z výšky po žebříku. Dále pak v měsíci lednu společně školení členů jednotek z obcí Salaš, Velehrad, Modrá a Tupesy v první pomoci a záchranářství od profesionální školicí organizace.

Uděláme maximum pro to, aby nás žádná událost nepřekvapila a byli jsme nápomocni při jakékoliv situaci.

Michal Janováč

MISTR ČESKÉ REPUBLIKY JE ZE SALAŠE!

Michal Janováč – mistr ČR v běhu do schodů. Přesně v den jeho svátku, 29. září, pořádal Hasičský záchraný sbor hl. města Prahy, Mistrovství české republiky v běhu do schodů – RUN UP. Závod se konal v Praze na budově České spořitelny, na které závodníci museli zdolat 22 pater. Závod probíhal způsobem kvalifikace – play off od osmifinále (postupují vždy 2 závodníci ze 4 z každého kola play off). Celkem se účastnilo 78 běžců z celé ČR a několik zahraničních závodníků z Polska, Slovenska a Velké Británie. Michal jel s tím, že se pokusí postoupit z kvalifikace a pak se uvidí. V kvalifikaci vyběhl 22 pater za 2:09 a postupoval z 9. místa do play off. Osmifinále šlo celkem hladce. Ve čtvrtfinále už bylo potřeba zabrat, protože se přímo utkal s nadupaným běžcem z Velké Británie a bývalým mistrem ČR. Výškovou budovu vyběhl opět jako první s časem 1:52. Adrenalin dodal další síly a Michal postoupil až do finále. Na start finále se proti hasiči ze Salaše postavil závodník ze Slovenska a dva z Polska, kteří absolvují světový pohár v běhu do schodů. Už nebylo co ztratit. Start a vydat ze sebe poslední zbytky. Do 22. patra vybíhá Michal jako první za 1 minutu a 53 vteřin a titul mistra České republiky v běhu do schodů putuje na Salaš. Nečekaný úspěch, o to krásnější pocit.

Košť slivovice Salaš 2019

pozvánka na
32. ročník salašského
koštu slivovice

Uskuteční se 2.2.2019
ve 14.00 hodin v obecním domě
K poslechu a pohodě hraje
cimbálová muzika

KPS

LAHVE NA VZORKY SLIVOVICE JSOU
NA OBECNÍM ÚŘADĚ A V HOSPŮDCE NA MLÝNĚ
DO 15.LEDNA 2019.

Rok 1937

Rok 1937 začal mírnou zimou, jen menší mrazy, sníh žádný. V polovici ledna silná zima a mrazy bez sněhu, obilí trpělo silnými mrazy, 19. ledna napadlo sněhu až 20 cm, jinak mírně.

Změna učitelů

Od Nového Roku přišel nový řídící František Pernička z Halenkovic rodák s Modré, a učitel Číhal přišel do Halenkovic. Ku konci ledna napadlo sněhu místy až 40 cm.

Březen studený a velmi mokrý, na zelený čvrtek napadlo sněhu až 25 cm. Stromy v lese se lámaly, na poli mnoho vody, tak že se místy pole sesouvalo někde velké kusy, naděláno mnoho škody. Duben mokrý stále pršelo, až do 16. dubna vůbec se nemohlo setí obilí, lidé nehleděli na moko a jak se dalo pracovali se setím, od 17. dubna nastalo pěkně.

Svěcení hřbytova

Dne 6. května svěcení hřbytova na Salaši. Ač bylo nepříznivé počasí, účast lidu velká jak s obce tak s okolí přišlo mnoho lidu, sbor dobr. hasičů, ve výzbroji.

Zemřeli nejstarší občané

V roce 1937 zemřel Martin Přerovský a Magdalena Volčiková ve stáří 91 let.

Změna učitelů

Dnem 1. září přišel místo slečny učitelky Františky Pospíškové, pan učitel Petr Fajkus s Jalubí, dne 1. října odešel na vojnu ale po týdnu přišel zpět.

Zemřel náš tatíček pres. Masaryk

Dne 14. září 1937 o 3 hod. 29m. ráno zemřel náš veliký vůdce, bojovník za svobodu „Československé republiky“, prezident Osvoboditel T. G. Masaryk, ve věku 87 let, 6 měsíců, 7 dní. Jak smutno všude jak truchlilo každé věrné srdce česko-slovenské že nám navždy odešel náš milovaný tatíček, první prezident naší milé republiky, památka jeho zůstane mezi námi nehynoucí. Všechny státy s námi truchlí nad jeho odchodem, neboť zesnulý tatíček Osvoboditel byl všude vážen, měl velké slovo v celé Evropě, velkou popularitu v celém světě.

Posmrtná vzpomínka

Dne 20. září, posmrtná vzpomínka na zemřelého tatíčka Osvoboditele, před 19. hod večer odchod průvodu od školy ku hřbytovu, kde zapálena hranice „Masarykova vatra“, hasičským sborem, při vatře přečten proslov br. náčelníkem Hrdinou, který sepsal starosta sboru Vaněk. Po proslovu zapěl pěvecký kroužek řízený panem řídícím učitelem Perničkou pohřební písně na hřbytově, pak pan říd.

Opis kroniky

(1937–1938)

učitel poděkoval všem přítomným za hojnou účast, modlitbou vše ukončeno. Jak proslov při vatře, tak písně, všechny přítomné velmi dojalo. Účast občanů více jak 200 osob, veškeré školní děti s učiteli, 12 br. hasičů ve výzbroji.

Podzim

Podzim celkem dosti pěkný, obilí se dobře zasel, úroda zemědělské hojná.

Dne 12. prosince začalo mrznout a padat sníh, na svátky vánoční až 25cm sněhu, na Boží narození opět celý den sněžilo a mrzlo.

První pohřbení na Salaši

Na místní hřbitov pochována první, Minksova Růženka nemluvíátko, dceruška Martina a Anežky Minksovi na Salaši, pochována dne 10. října 1937. Dále zemřely a pochovány dne 24. prosince 1937 Josefa Muchová manželka Vincence Muchy na Salaši a Anna Valničková svobodná. Jako hrobník vykonává touto prací Josef Zapletal obecní strážník a zvoník na Salaši, práce kopání hrobů velmi těžká v kamenité půdě.

Rok 1938

Rok 1938 začal dosti mírným počasím, jen menší mrazy, sníh úplně slezl.

Polární zář

V úterý 25. ledna večir o 9. hod nad naším krajem velká polární zář, což vypadalo jako obrovský požár, v některých obcích místní hasičstvo bylo v úplné pohotovosti.

Sněhová vánice

V sobotu 29. ledna velká sněhová vánice.

Pohotovost C. P. O.

Dne 1. února večir od 8 do 1/2 10 hod. nařízena pohotovost civilní protiletectká obrana v celé republice. V naší obci všechno v pořádku, úplně zatmění, všichni občané uposlechli nařízení, na daný povel vše v největším klidu, nikde se nemuselo zakročít. Veškeré složky C. P. O., požární asanační, poplachová, pořádková a samaritská, každý člen na svém místě.

Oslava naroz. zemř. p. Masaryka

Dne 6. března o 7. hod. večir, oslava narozenin zemřelého tatíčka Masaryka. Zapálení Masarykovi vatry hasičským sborem, přečten proslov bratrem náčelníkem Hrdinou, pak proslov pana učitele Fajkuse. Školní děti zapěli písně a celá oslava ukončena státními hymnami.

Povolání záložníků

Dne 21. května povoláno mnoho záložníků do zbraně na hranice, ale vše se uklidnilo.

Volby do obce

Dne 29. května 1938 vypsány volby. V naší obci následkem nedohodnutí sestaveno 6 kandidátních listin a to: Strana: Živnostenská, lidová, kř. sociální, soc. Demokratická, republikánská a komunisti.

Získali mandáty:

Živnostenská 1. Zámečník Josef. Lidová 3. Rieger, J. Pernička, J. Zapletal.

Kř. sociální 1. Veselý Alois. Soc. demokratická 3. Janováč J. Bětík Vavř. Janováč Ant.

Republ. 2. Šustr Jos. Zemánek Fr. Komunisti 2. Trubačik Fr. Raštica Rud.

Někteří nebyli z výsledkem voleb spokojeni proto podali námítky, které okresní úřad zamítl a nařídil volbu obecní rady na den 17. června. Za starostu zvolen Jan Rieger lesní ze strany lidové Inoc. Janováč náměstek social. dem. Vavřin Bětík radní. Frant. Trubačik radní komunistická.

Poplach při vodě

Dne 1. září v noci poplach, byla místa následkem velkého deště ohrožena vodou, jak občané tak hasičstvo bylo po celou noc venku by přispěli na pomoc. Štěstí bylo že dešť v noci ustal, tím voda opadla.

Úroda

V roce 1938 měli sme v našem kraji dosti pěknou úrodu, jak na obilí tak sázení a vše se dosti pěkně sklídilo, jen ovoce bylo velice málo.

Alena Filipková ml.

MYKOLOGICKÉ OKÉNKO

Když byl na jaře 28.4. nahlášen první náleze hříbu borového, houbařská sezona vypadala nadějně. Dokonce již koncem května vyzdobili les krásní praváci i řady kozáků. Jenže nepršelo a od začátku června byla zem již tak vyprahlá, že až do září jakékoliv houby z přírody téměř vymizely - vřdyt' v měsících červen až srpen napršelo dohromady 11,2 cm vody a teplota se v průměru pohybovala mezi nočními 17°C a denními 29,6 °C (maximální teplota byla v r. 2018 naměřena v hodnotě 37 °C a to 30. července - měřeno ve stínu na digitálním teploměru ve středu obce. Jistě jsou místa, kde mohla teplota vystoupat i výše!). Termín výstavy se vždy plánuje dopředu a do posledního prázdninového

dne nebývalé sucho nejen v lese vzbuzovalo beznaděj...

Jako mávnutím čarovného proutku přinesla noc na 1. září bouřky s tolik potřebnou vláhou (za měsíc září celkem napršelo 10 cm vše zachraňující vody!). A tak zcela netradičně v nově zbudovaném areálu místního hřiště se mohla již bez obav 29. - 30. září výstava hub uskutečnit.. Jedna z výhod nového umístění je možnost zaparkovat na vyhrazené ploše sportoviště, což v neděli k radosti všech využila početná skupina aut veteránů. Návštěvníci - za dva dny se zapsalo 1121 spokojených obdivovatelů plodů lesa - tak mohli jako bonus navíc v neděli obdivovat vyleštěné plechové miláčky, co dříve plnily za znač-

ného rachotu a s vydatným ozonem uzoučké silnice.

Bylo přímo neuvěřitelné, že přes celoroční srážkový deficit, dokázali pořadatelé a houboví příznivci shromáždit a načančat 285 vzorků jedlých, nejedlých či jedovatých hub. Raritou výstavy se stal hřib královský, dále muchomůrka císařská (tato se před lety dala najít i v Chříbech) - oba druhy šťastný nálezce pro salašskou výstavu objevil v Bílých Karpatech. Jediný raritní kousek, nalezený p. Mašílkem v našich lesích, byl trsnatec lupenitý.

Od sobotních 14hodin do nedělní 18hodiny se bylo nejenom na co dívat, ale návštěvníci mohli také uspokojit chuťové buňky zde připravenými houbovými pochoutkami jako byl výtečný houbový guláš, paštika i jiné dobrůtky. V pondělí pak místní mykologové provedli houbařskou osvětu pro děti z 1.stupně ZŠ Velehrad.

Podzim milovníkům houbaření následně svými dary zcela jistě vynahradil chudobné léto. Vřdyt' z lesa nešel snad nikdo s prázdnou a nejtěžší hřib našla až 2. 11. p. Burdová - váha ukázala 1187 g. Ještě 18. listopadu nejen na loukách ukazovaly své čiperné hlavičky roztomilé bedle jedlé. Leč odpolední sníh a noční mrazíky rázně ukončily v závěru bohatou houbařskou sezónu roku 2018

Lenka Vičková

SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ HŘIŠTĚ

Slavnostní otevření nového zázemí a herních prvků na místním hřišti, které proběhlo v sobotu 27. října 2018 od 16:00 hodin, bylo další příležitostí k setkání spoluobčanů naší obce. Pro děti a dospělé bylo zajištěno občerstvení a teplé nápoje na zahřátí. K příjemně

sobotní akci přispěla i hudba, která byla vedena pod taktovkou pana Petra Křiváka, bývalého primáše Lůčky. Jedinou skvrnkou na kráse jinak velice příjemné akce bylo deštivé a chladné počasí. Doufáme, že se vám přestavba místního hřiště a herním prvků líbí,

a také že bude hodně využíváno a navštěvováno, nejen místními spolky ale i dětmi.

Děkujeme organizátorům a všem občanům, které neodradilo počasí, za účast.

Vlasta Mikelová

ZÁJEZD DO JESENÍKŮ SE VYDAŘIL

V sobotu 22. 9. 2018 pořádala obec Salaš tradiční podzimní zájezd pro občany za krásami naší země. Tentokrát jsme se vydali do podhůří Jeseníků, cílem byla

přečerpávací elektrárna Dlouhé stráně a Muzeum papíru ve Velkých Losinách. Ruční papírna byla založena v 16. století a patří dnes k nejstarším manufaktu-

rám svého druhu v Evropě. Ruční papír se zde stále vyrábí tradičním postupem z bavlny a lnu a výrobky jsou žádané zejména ve výtvarném umění. Při vlastní prohlídce jsme shlédli celou technologii výroby papíru a v podnikové prodejně zakoupili suvenýry. Po skončení návštěvy byl ten správný čas k chutnému obědu v prostorách lázeňského města.

Po polední přestávce již následoval odjezd do areálu sportu Kouty nad Desnou, kde nás čekal průvodce na exkurzi vodní elektrárny Dlouhé stráně. Nejprve jsme se dozvěděli v přednáškově místnosti technické informace. Poté jsme vyjeli ke spodní, následně i k horní přečerpávací nádrži, která se nachází v nadmořské výšce 1350m. Bohudík nám přálo počasí, a tak jsme shlédli nádhernou panoramu Jeseníků včetně vrcholu Praděd. Zhlacení spoustou informací a zážitků jsme se vraceli spokojeni domů. Děkujeme všem zúčastněným a těšíme se na další společné zážitky.

Vlasta Mikelová

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

ÚMRTÍ:

Ladislav Janováč. . . . . Salaš 78
 Věra Veselá . . . . . Salaš 79
 Zdeňka Panáčková . . . . . Salaš 136
Upřímnou soustrast pozůstalým!

JUBILANTI LEDEN-ČERVEN:

Pavel Bublík. . . . . 70 let
 Ludmila Varmužová . . . . . 70 let
 Jan Gogola . . . . . 75 let
 Marta Ryšavá . . . . . 75 let

ODSTĚHOVALI SE:

Adéla Klemešová. . . . . Salaš 150

PŘISTĚHOVALI SE:

Dagmar Povolná . . . . . Salaš 200

OBYVATELÉ DLE VĚKOVÝCH KATEGORIÍ (5. 12. 2018):

Dospělí 325
 muži 168
 ženy 157
 Děti (15-18 let) 12
 Chlapci 4
 Dívky 8
 Děti (do 15 let) 51
 Chlapci 21
 Dívky 30
Celkem obyvatel 388

TURISTICKÉ CENTRUM VELEHRAD

Nový rok zahájíme workshopem **ENKAUSTIKA s PhDr. Helenou Šuranskou**. Jedná se o malbu horkým voskem. Na workshop je nutné se předem přihlásit na email: ticvelehrad@email.cz nebo telefonicky 723 984 080. Akce proběhne 26. 1. 2019 od 14:00 do 16:00. Cena 300 Kč. Maximální počet 15 osob.

Plesová sezona na sebe také nenechá čekat. Můžete se těšit například na **ples ZŠ Velehrad**, který proběhne 9. února 2019.

Zaměstnanci TC Velehrad

**MK SALAŠ
 POŘÁDÁ 27. 12. 2018
 XV. ROČNÍK**

**ŠTĚPÁNSKÉHO KOŠTU HUB
 VE SLADKOKYSELÉM NÁLEVU**

**ZAČÁTEK KOŠTU JE VE 14.00 HODIN
 V HOSPODĚ NA DOLINĚ**

VZORKY HUB, OZNAČENÉ JMÉNEM A DRUHEM HUB JE MOŽNÉ ODEVZDAT U PANA ŠAFRANÍKA, NEBO V DOLNÍ HOSPODĚ NEJPOZDĚJI DO 27. 12. 2018 DO 13.00

SRDEČNĚ ZVOU POŘADATELÉ

MY VŠICHNI ŠKOLOU POVINNÍ ANEB CO SE DĚJE V NAŠÍ VELEHRADSKÉ ZÁKLADNÍ ŠKOLE

V této rubrice nazvané *My všichni školnou povinní* si naši čtenáři, jak již podnadpis napovídá, budou moci přečíst o akcích naší školy, úspěších salašských dětí a také novinky, které by oko, případně ucho, každého Salašana potěšily.

Máme za sebou již tři měsíce, a tak můžeme začít pomalu bilancovat, co se nám povedlo či naopak kde bychom potřebovali přidat.

V letošním školním roce 2018/2019 nastoupili na naši školu noví kolegové a řadě dětí se tudíž změnili vyučující některých předmětů. Nejmenší děti naší školy provází prvním rokem školní docházky paní učitelka Mgr. Jarmila Mikulincová. Další změna se dotkla žáků čtvrté třídy, kteří dostali nového třídního učitele Mgr. Pavla Pospíšila, muzikanta tělem i duší. Šestáky uvítal na druhém stupni mladý pan učitel a to ještě ke všemu tělocvikář Bc. David Škrášek. Osmáci nesli ztrátu svého třídního učitele Mgr. Tomáše Kozáka velmi těžce, ale nová třídní učitelka Mgr. Tereza Kovaříková jej více než plnohodnotně zastoupila.

A teď k našim úspěchům. Žáci ze Salaše se pravidelně účastní sportovních utkání. To platí i pro letošní školní rok. Dne 27. 9. 2018 se žáci 3., 4. a 5. třídy účastnili atletických závodů v Polešovicích. Výprava byla velmi úspěšná. Na zdaru se podílely i děti ze Salaše, když mezi mladšími chlapci, kteří ve štafetovém běhu vybojovali 3. místo, byl zastoupen Jan Stránský. Třetí místo obsadili ve štafeti i starší chlapci se salašským Vojtou Točkem. Navíc se od října letošního roku otevřel pro naše žáky kroužek atletiky vedený Tomášem Daňkem a Janem Zajícem.

Jsme přesvědčeni, že díky této podpoře budeme v úspěších pokračovat.

Dne 27. 11. 2018 se vybraní chlapci 6. a 7. třídy, mezi nimi i Ondřej Zelený, zúčastnili prvního kola futsalové ligy ve Veselí nad Moravou, kde úspěšně porazili jak tým z Veselí nad Moravou, tak i z Uherského Brodu a obsadili první místo! Chlapci se tím probíjeli do dalšího kola futsalové ligy.

O tom, že výuka může probíhat i mimo stěny učeben, se naši žáci mohli přesvědčit již několikrát. V říjnu podnikli žáci třetí, sedmé a deváté třídy v rámci projektu Paměťové instituce třídení exkurzi na Vysočinu. Účast jim zajistilo vítězství ve školní soutěži Naše Česko, když natočili nejlepší videa k výročí založení Československa.

Osmáci, kteří zpracovali velmi kvalitní prezentaci, byli odměněni jednodenním výletem do Muzea umění v Olomouci.

Dějiny starověkého Říma si naši žáci zopakovali během exkurze Carnuntum – Bratislava. Carnuntum byl starověký legionářský tábor a město v současném Rakousku. Systematické vykopávky zde probíhají od roku 1885, dnes jsou součástí archeoparku Carnuntum. Navíc navštívili účastníci hlavní město Slovenské republiky Bratislavu.

Nejen že navštěvujeme paměťové instituce, ale i k nám do školy přijíždějí odborníci, aby nás seznámili s různými oblastmi vědění, např. z ekocentra Žabka, Živé vody v Modré a využili jsme také nabídku Turistického centra ve Velehradě, když jsme se zúčastnili přednášky historika a člena československé obce legionářské Mgr. Lukáše Lexy o československých legiích.

Pan Pakosta ze společnosti ACET seznámil žáky s nebezpečím kyberšikany a lektorky ze společnosti Post Bellum připravily pro žáky osmé třídy workshop nazvaný Doma a jinde. Žáci mohli prostřednictvím dramatizace na vlastní kůži prožít postupnou proměnu společenské atmosféry třicátých let a poznat, jak se jejím vlivem měnil život židovské dívky Evy a jaké možnosti se před ní otvíraly v době, kdy se ve své vlasti už necítila bezpečně.

I letos obhajovali devátáci své absolventské práce. Ze Salašanů to byli Aneta Badinová s prací na téma Andulky, Nikol Polešovská se zabývala během, Daniel Jurák představil Freestyle koloběžky

a Kristýna Hollá seznámila posluchače s chovem malp hnědých. Za svou práci získala spolu s třemi dalšími spolužáky odměnu v podobě poukázky na filmové představení dle vlastního výběru do kina Hvězda.

Mgr. Jana Stránská

OBLASTNÍ CHARITA UHERSKÉ HRADIŠTĚ CENTRUM DENNÍCH SLUŽEB PRO SENIORY

Trávíte rádi svůj volný čas ve společnosti svých vrstevníků? Nechcete nebo nemůžete být sami celý den doma? A nebo máte ve své domácnosti rodiče či prarodiče a nevíte, jak skloubit zaměstnání s péčí o ně? Pokud jste si odpověděli, alespoň na jednu otázku ano, tak naše sociální zařízení Cent-

rum denních služeb pro seniory je tu pro Vás. Centrum denních služeb pro seniory poskytuje ambulantní službu, seniorům od 60 let se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního znevýhodnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby a kteří mají zájem se zapojovat do nabízených aktivit, které centrum nabízí. Ke každému uživateli služby přistupujeme důstojně a individuálně. Zajišťujeme mu poradenství, spolupráci s rodinou, motivujeme ho a snažíme se co nejvíce uživatele zapojovat do dění v zařízení.

Služby, které centrum nabízí jsou placené a odvíjí se od poskytovaných úkonů, které si uživatel centra volí dle své potřeby.

Centrum denních služeb pro seniory, kde uživatelé mohou trávit svůj volný čas **OD PONDĚLÍ DO PÁTKU OD 7:00 do 15:30 hod. naleznete v UHERSKÉM HRADIŠTI** v části zvané Rybárny, Moravní nábřeží 81. STŘEDISKO JE BEZBARIÉROVÉ. Bližší informace naleznete na internetových stránkách **www.uhradiste.charita.cz** nebo na emailu **cds@uhradiste.charita.cz**, či v Centru denních služeb pro seniory **v Uherském Hradišti nebo na telefonním čísle 725 520 983. Pokud Vás naše sociální služba zaujala přijďte se za námi podívat. Budeme se těšit na Vaši návštěvu.**

Mgr. Radka Stuchlíková

CO SE DĚJE VE VELEHRADSKÉM POUTNÍM AREÁLU

Vážené občane. Dovolujeme si informovat o dění ve velehradském poutním areálu. Snažíme se takto rekapitulovat aktivity, které na poutním místě proběhly během uplynulého půlroku, a nastínit naše plány v blízké budoucnosti. Červencová Národní pout' se nesla v ustáleném duchu. Za mimořádnou událost můžeme označit výstavu lebk sv. Ludmily, která byla k vidění v Královské kapli velehradské baziliky. V sálu kardinála Tomáše Špidlíka byla instalována výstava Katolická církev a republika a v kostelíku Cyrilka byla po několik týdnů k vidění výstava o obětech případu Babice z řad kněží. Při Malé pouti byla letos připomenuta osobnost kněze, biblisty a sběratele lidových písní P. Františka Sušila, na kterého odkazuje také pamětní deska umístěná na zdi velehradského gymnázia. Jeho folkloristický odkaz nám přiblížila přednáška etnomuzikologa dr. Lubomíra Tyllnera. Po tradičních Dnech lidí dobré vůle patřila řádka červencových dnů také akci Manžel-

ská setkání, při které utvrzují a prohlubují své vztahy manželské páry. Bylo tomu tak i letos, kdy se na Velehradě setkaly desítky manželů z celé České republiky. Infocentrum bylo vybráno a zařazeno do dětské prázdninové soutěže ČT DĚČKO. Soutěž přilákala rodiny s dětmi a k naší radosti se zapojili i místní rodiny. Začátkem srpna proběhnul v pořadí druhý kurz krajomalby pro veřejnost. Díky němu dění v areálu oživila přítomnost jedinců se štětci a paletami, kteří své malířské výtvořky prezentovali na společné vernisáži před mateřskou školou. Pout' Matice velehradské opět nabídla divadlo a hravě odpoledne pro děti. To se nově konalo v klášterní zahradě, a dodejme, že tato lokace se osvědčila. V rámci takzvané Hvězdicové pouti 25. srpna na Velehrad dorazily stovky pěších poutníků z různých koutů Moravy. Příchozí, kteří nespěchali domů, se mohli večer zúčastnit hudebního festivalu Šroubek. Ten se kvůli chladnému večernímu počasí letos uskuteč-

nil v Zimním sále. Přivítali jsme na něm libereckou kapelu Jarret, zpěváka Pavla Helana a brněnského klávesistu Romana Dragouna. Atmosféra byla opět báječná, a tak pro příště na akci zveme i další posluchače. Novou akcí byla letos zářijová Konference křesťanských podnikatelů, kdy Velehrad poskytl prostor pro sdílení mnoha aktivním lidem. Akce se osvědčila a podnikatelé se svými rodinami proto na Velehrad zavítají i příští rok. Ke konci září proběhla v Sálu kard. Tomáše Špidlíka SJ prezentace dokumentárního filmu Tíha oběti, který přibližuje osobnost kardinála Štěpána Trochty, rodáka

z Valašska, vězně nacistického i komunistického režimu. Film představil režisér Zdeněk Zvonek. V různých sobotních termínech na Velehradě v průběhu letní sezóny probíhaly děkanátní poutě mající ustálený duchovní program. Při některých z nich proběhly též duchovní přednášky lektorů olomouckého Centra Aletti. Milovníky klasické hudby láká ustálený cyklus varhanních koncertů, které se konají v bazilice od května do října. Nejinak tomu bylo i letos. Snad se cyklus podaří produkčně zajistit i v příštím roce. Nedílnou součástí zimní sezóny je velehradský seminář duchovních filmů,

který divákům představil trezorový snímek reagující na události srpna 1968 od režiséra Evalda Schorma. V lednu příštího roku mezi nás zavítá kmenový lektor semináře doc. Vladimír Suchánek a v únoru mezi nás z Bystřice pod Hostýnem poprvé přijede filmový sběratel Vítězslav Tichý. Z podzimních akcí bychom neměli opomenout říjnovou prezentaci knihy Velehrad vás volá!, kterou představily badatelky Ústavu pro studium totalitních režimů. Na akci byly promítnuty vzácné archivní záběry a představena publikace reflektující památnou velehradskou pout' roku 1985. V listopadu se podru-

literární pouti. Tato akce se již v prvním roce svého konání setkala s příznivým ohlasem. Letošní ročník byl zaměřen na přiblížení života a díla básníka, dramatika a překladatele Václava Renče. Novou aktivitou, kterou jsme rozjeli během podzimu, jsou občasná vystoupení křesťanských chrámových schol, které se v bazilice konají po nedělní odpolední mši. Přivítali jsme scholu ze Střelic u Brna, zahrála nám místní velehradská schola a 30. prosince budeme hostit scholu z Horního Němčič, která vystoupí s vánočním programem. Ten charakterizuje také tradiční Svatoštěpánský koncert s Hradišť'anem a jeho

Díky němu na Velehrad přijíždí lektorů prezentující zajímavá díla české i zahraničních kinematografií. V říjnu jsme kupříkladu přivítali nového lektora ze Slovenska – benediktinského řeholníka Jozefa Brodňanského OSB, který prezentoval film režiséra Dezidera Ursinyho. V listopadu se lektorství ujal dramaturg semináře dr. Petr Slinták,

he konalo Chorální oficiem za zemřelé, což je víkend zaměřený na zdokonalení chrámového zpěvu. Také proběhnul již 11. ročník oblíbené výstavy mešních a košer vín Cisterciácká pečeť. Letos se šampionem stalo mešní tokajské víno z Maďarska. V Zimním sálu a kapli Stojanova gymnázia poslední listopadovou sobotu proběhnul II. ročník

hosty. Letos jim bude oblíbený Pavel Helan, kterého na Velehradě rádi přivítáme opakovaně. A co nás čeká v horizontu dalších měsíců? Zima je obdobím besed, a tak se můžete těšit na setkání s astronomem Jiřím Grygarem, které doprovodí projekci nového biografického filmu. V plánu je i další beseda z cyklu Cesty za hodnotami – osobnosti Slovácka. Účast na ní zatím přislíbil spisovatel Josef Holcman. Čeká nás též přednáška o císaři a posledním českém králi, blahoslaveném Karlu I. Snad se podaří zorganizovat také besedu na téma encykliky papeže Františka, která se zabývá vztahem člověka k životnímu prostředí. Tolik tedy naše plány do blízké budoucnosti. Plakátky velehradských akcí najdete na obvyklých vývěsních místech. Pokud si přejete dostávat jednou za měsíc e-mailový přehled o velehradských akcích, stačí napsat žádost na e-mail: info@velehradinfo.cz

BOHOSLUŽBY V DOBĚ VÁNOČNÍ

Den	Velehrad	Tupešy	Salaš
Po 24.12.	7:30 24:00	---	---
Út 25.12.	7:30 10:00 15:00	7:00	8:30
St 26.12.	7:30 10:00	7:00	8:30
Čt 27.12.	18:00	---	---
Pá 28.12.	6:30 18:00	16:30	---
So 29.12.	9:00 18:00	---	---
Ne 30.12.	7:30 10:00 15:00	7:00	8:30
Po 31.12.	7:30 17:00 23:15	---	---
Út 1.1.2019	7:30 10:00 15:00	7:00	8:30
St 2.1.	6:30	---	---
Čt 3.1.	18:00	---	---
Pá 4.1.	6:30 18:00	16:30	---
So 5.1.	9:00 18:00	---	---
Ne 6.1.	7:30 10:00 15:00	7:00	8:30

PŘEJEME VÁM DRAŽÍ SALAŠANÉ PŘÍJEMNÉ PROŽITÍ
ADVENTNÍHO ČASU A POŽEHNANÉ VÁNOČNÍ SVÁTKY A NOVÝ ROK.

KOMUNITA KNĚŽÍ Z FARNOSTI

PhDr. Petr Slinták

Zveme Vás na nejbližší místní akce:

Akce OÚ

24. 12. 2018 Setkání u vánočního stromu od 13.00 hod.

27. 4. 2019 Pieta ve Vápenicích

1. 6. 2019 Kácení máje, zábava

SDH Salaš

2. 3. 2019 Fašanková obchůzka

9. 3. 2019 Ples hasičů

30. 4. 2019 Stavění máje

15. 6. 2019 Dětská soutěž

MK Salaš

27. 12. 2018 Košť hub

duben 2019 Otevírání hory

KPS

31. 12. 2018 Ohňostroj

18. 1. 2019 Degustace 1.kolo

25. 1. 2019 Degustace 2. kolo

2. 2. 2019 Košť slivovice

16. 3. 2019 Turnaj v pinci

CK Salaš

13. 4. 2019 Cyklomaraton

Nekonečno cest

Lenka Rezková

*Bloudím lesem v rozvalinách stínů
Netuším kde jsem,
ale když pomínu mohutné skály,
co odebraly větru vítr
a letité stromy, z kterých domy
ještě nestojí, pak spí tu
mohutná řeka v pokoji pramínku*

*Vzpomínku na matku Zem
pod srdcem nese si,
když bez adresy putuje dle rozvodí
Vodopád kadeře přes keře rozhodí,
do kaskád vrhne se bez hlavy -
každý proud toulavý do oceánu rozkoše
si zdárně prokouše dávnou trasu*

*Mé díky patří lesu, dešti i sněhové bouři
- oni tvoří stále jinotaje v sále zázraků
Zrovna dnes taje sněžný běl
do země, do mraků, i do těl semínek,
kde života pramínek
vzkříknout chce zrození!
Bloudí lesem - kde nic není jako včera - duše
osiřelá*

PF 2019

KRÁSNÉ VÁNOCE A VŠE DOBRÉ V ROCE 2019 VÁM PŘEJE
OBEC SALAŠ

Vydává obec Salaš, počet ks 150, vychází 3x ročně zdarma. Uzávěrka tohoto čísla proběhla dne 7. 12. 2018.
Uzávěrka pro příspěvky do dalšího vydání zpravodaje: 31. 5. 2019. Neprošlo jazykovou úpravou.
e-mail: zpravodaj@salasuh.cz